

RIJGESCHIKTHEIDSATTEST

1. Principe

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer heeft een eigen reglementering (KB van 23/03/1998) die stelt dat men **naast het slagen in een theoretisch en praktisch examen, ook geneeskundig moet geschikt zijn om een geldig rijbewijs te kunnen verkrijgen.**

De regels voor het geneeskundig geschikt zijn, verschillen volgens de groep rijbewijzen.

2. Categorieën

2.1. Groep 1

Wie?

Tot groep 1 behoren de rijbewijzen van categorieën A, B en B+E.

Medische geschiktheid

Voor het verkrijgen van een rijbewijs voor groep 1 volstaat het invullen van een aanvraag voor een rijbewijs van de woonplaats. Op de keerzijde van deze aanvraag staat **een verklaring betreffende de algemene lichamelijke en geestelijke geschiktheid en ook betreffende de visuele functies.** Indien de kandidaat de verklaring kan ondertekenen, wordt het rijbewijs afgeleverd. De kandidaat kan, indien hij dit wenst, zich hiervoor tot een dokter naar keuze wenden.

2.2. Groep 2

Wie?

Tot groep 2 behoren de rijbewijzen van de categorieën (bezoldigd vervoer):

- A, B of B+E met volgende functie (wijziging sinds 15/11/2008):
 - ✓ Taxichauffeur
 - ✓ Chauffeur van verhuurdiensten van voertuigen met chauffeur
 - ✓ Bezoldigd leerlingenvervoer
 - ✓ Ambulancediensten
 - ✓ Instructeurs van rij scholen
- C, C+E, C1, C1+E, D, D + E, D1, D1 + E

Voor de uitvoerige lijst van de categorieën voertuigen: zoek "rijgeschiktheidsattest" op de website van PI.

Medische geschiktheid:

Chauffeurs van groep 2 wordt een rijgeschiktheidsattest opgelegd voor het bekomen van een rijbewijs.

Voor het bekomen van dit rijgeschiktheidsattest is het medisch onderzoek aan strikte regels onderworpen en omvat het een geneeskundig onderzoek én een specifiek oogonderzoek.

Wie mag een rijgeschiktheidsattest afleveren?

Het geneeskundige onderzoek moet men bij **welbepaalde geneesheren** ondergaan:

- Via de werkgever kan men naar diens erkende Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk gaan
- Bij een geneesheer van een Administratief gezondheidscentrum van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid. Daarvoor moet men naar het centrum van zijn streek gaan
- Er zijn ook enkele bijzondere gevallen, onder meer voor het leger en de federale politie, de centra voor beroepsopleiding van VDAB (Vlaams gewest), FOREM (Waals gewest) of IBFFP (Brussels Hoofdstedelijk gewest) en de psycho-medisch-sociale centra (enkel bevoegd voor de kandidaten die de opleiding “bestuurders van vrachtwagens” of “bestuurders van autobussen en autocars” volgen)

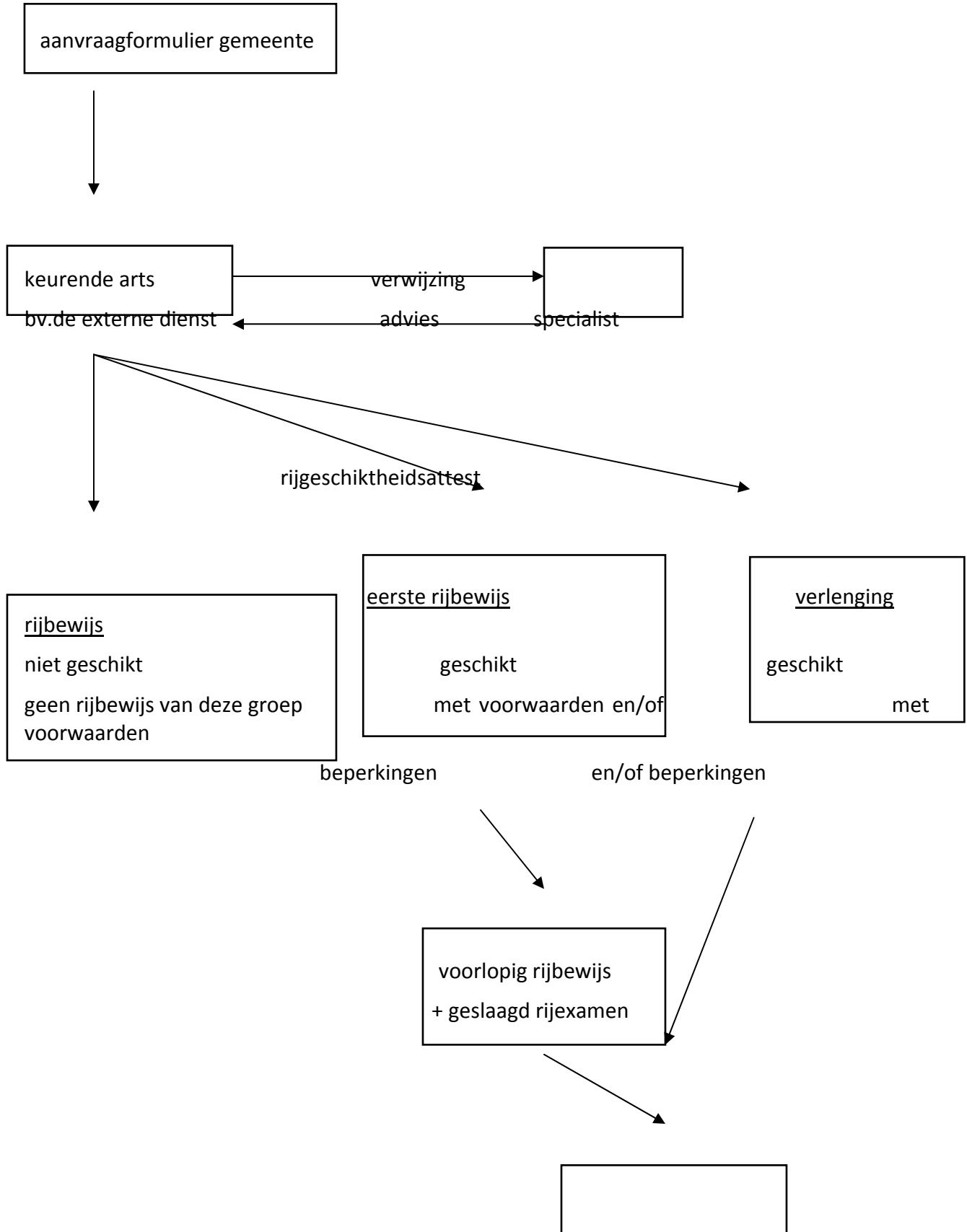
Deze geneesheren kunnen na het onderzoek een rijgeschiktheidsattest voor groep 2 afgeven. Bij afwijkingen moet de arbeidsgeneesheer de chauffeur doorverwijzen naar een specialist (huisarts, oogarts, neuroloog, psychiater, pneumoloog, cardioloog, endocrinoloog, diabetoloog, NKO, internist, arts van CARA,...).

categorie	A, B, B + E		C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E
	niet bezoldigd vervoer	bezoldigd vervoer	
geneeskundig onderzoek	verklaring of attest groep 1 van dokter naar keuze	attest groep 2 van erkende geneesheer bv. preventieadviseur-arbeidsgeneesheer	
specifiek oogonderzoek	verklaring of attest groep 1 van dokter naar keuze	attest groep 2 van erkende geneesheer met eventueel verwijzing naar oogarts naar keuze	

Procedure rijgeschiktheidsattest groep 2 - uitzendarbeid

- 1) Het specifieke rijbewijs wordt aangevraagd door de chauffeur zelf. Het aanvraagformulier kan op de gemeente gehaald worden indien het gaat om een eerste rijbewijs.
- 2) Het uitzendbureau vraagt een onderzoek aan bij haar externe dienst PBW.
- 3) De externe dienst verwijst indien nodig door naar een specialist. Deze specialist levert aan de externe dienst een attest af met zijn advies.
- 4) De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer geeft een rijgeschiktheidsattest af en brengt er volgende gegevens op aan:
 - ✓ uiterste geldigheidsdatum van het attest
 - ✓ eventuele voorwaarden of beperkingen bij het gebruik van het rijbewijs in de vorm van codes.
- 5) De aanvrager van het rijbewijs moet met dit attest naar de gemeente (dienst bevolking of politie) gaan waar hij ingeschreven is met 2 recente pasfoto's. Een nieuw rijbewijs wordt dan uitgereikt.

Verloop van de procedure

gemeente/rijbewijs

bij verstrijken van geldigheid terug
naar de keurende arts

Geldigheid van het rijgeschiktheidsattest

< 48 jaar	5 jaar geldig
vanaf 48 jaar	geldig ten langste tot zijn 53 jaar
vanaf 50 jaar	ten langste 3 jaar geldig of een door de geneesheer bepaalde kortere duur

Belangrijk: de houder van het rijbewijs dient zelf de geldigheidsduur ervan op te volgen.

Wie betaalt de kosten voor het medisch onderzoek en het rijbewijs?

De kosten zijn **in principe ten laste van de bezitter** van het rijbewijs. Voor beroepschauffeurs worden **in de praktijk afspraken** gemaakt **tussen werkgever en werknemer**.

De wetgeving i. v. m. de rijbewijzen bevat geen enkele bepaling over wie instaat voor de kosten die gemaakt worden voor het bekomen van het rijbewijs. Zowel het medisch onderzoek als het rijbewijs worden opgelegd door de wetgeving i.v.m. het rijbewijs en niet door de welzijnswet.

Het feit dat de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer het vereiste attest voor het bekomen van het rijbewijs mag uitschrijven, maakt het wel mogelijk dit onderzoek eventueel in te schakelen in een ander onderzoek dat opgelegd wordt in het kader van de welzijnswetgeving, bv. veiligheidsfunctie.

Bij de afspraken tussen uitzendbureau en uitzendkracht wordt in de praktijk dikwijls onderscheid gemaakt tussen werknemers die reeds geruime tijd voor het uitzendbureau werken en wiens rijbewijs moet hernieuwd worden en nieuwe kandidaten die zich aanbieden.

De kosten voor het bekomen van het rijbewijs en de verlenging van het rijbewijs (fiscale zegels bij de gemeente) zijn ten laste van de houder van het rijbewijs. Bij verlenging worden soms afspraken gemaakt tussen de uitzendkracht en het uitzendbureau.

3. Rijbewijs: toelichting formulier

3.1. Recto: middenblad

De **begin- en de einddatum van het rijgeschiktheidsattest** voor bezoldigd vervoer is aangegeven.

3.2. Verso: rechterkant

Hier vindt men de **geldigheidsduur van het rijbewijs** per categorie voertuig. Voor voertuigen van categorie C en hoger, komt deze datum overeen met de einddatum van het rijgeschiktheidsattest voor bezoldigd vervoer dat men op het middenblad van de voorzijde "recto" vindt.

Hier vindt men eveneens de beperkingen opgelegd door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. Bv. restrictiecode 0101 d.w.z. dient een bril te dragen bij het rijden.

De volledige lijst van deze codes: zoek "rijgeschiktheidsattest" op de website van PI <http://www.p-i.be>.

3.3. Verso: middenblad

Hier vindt men de **categorieën voertuigen waarvoor het rijbewijs geldig is:**

- A: motorfiets
- B: personenvoertuigen
- C: vrachtwagen
- D: autobus
- E: aanhangwagen

Voor de uitvoerige lijst van de categorieën voertuigen: zoek "rijgeschiktheidsattest" op de website van PI.

4. Sancties

Wie rijdt zonder geldig rijbewijs:

- Is **wettelijk** strafbaar en krijgt een geldboete en/of gevangenisstraf. Daarnaast kan ook een verval van het sturen uitgesproken worden
- De **werkgever** kan burgerlijk aansprakelijk gesteld worden voor het betalen van een boete vermits hij het vervoer organiseert en kan veroordeeld worden tot het betalen van een boete omdat hij het voertuig toevertrouwt aan iemand die niet in het bezit is van een rijbewijs
- Kan zware financiële gevolgen hebben omdat men ook voor de **verzekering** met een geldig rijbewijs moet rijden. Bij een ongeluk kan de verzekeraar een deel van de schade van de bestuurder terugvorderen

5. Verdere inlichtingen

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer: <http://www.mobilit.fgov.be>

Website PI: <http://www.p-i.be>

6. Bijscholing busbestuurder

Sinds 10 september 2008 moeten alle bestuurders van een voertuig waarvoor een rijbewijs van groep D vereist is (D, D+E, D1 en D1+E) en die in beroepsverband rijden, voldoen aan nieuwe vakbewaamheidsvereisten. Het betreft in concreto de bestuurders van autobussen en autocars.

De vereisten vloeien voort uit de Europese richtlijn 2003/59/EG en haar omzetting in Belgisch recht in het koninklijk besluit van 4 mei 2007.

Ze hebben onder andere tot doel:

- de kwaliteit en de veiligheid van transporten te verhogen
- de eisen aan chauffeurs in Europa te harmoniseren
- de milieuvervuiling door CO2 uitstoot te doen afnemen.

Wat?

De vakbekwaamheidsverplichting houdt in dat men slaagt voor **een initieel basiskwalificatie-examen** (verwerving van de vakbekwaamheid) en **dat men vijfjaarlijks 35 uren nascholing** volgt, verdeeld in modules van 7 lessen (verlenging van de vakbekwaamheid).

Het basiskwalificatie-examen bestaat uit:

- een theoretische proef met drie onderdelen
- een praktische proef met twee onderdelen.

Deze proeven staan los van de examens die moeten afgelegd worden voor het behalen van het rijbewijs – deze blijven ongewijzigd – maar ze kunnen er wel mee gecombineerd worden. De examens voor het bekomen van de vakbekwaamheid worden afgelegd in de examencentra van GOCA.

**GROEPERING VAN ERKENDE ONDERNEMINGEN
VOOR AUTOKEURING EN RIJBEWIJS V.Z.W.**

Technologiestraat, 21/25 - 1082 BRUSSEL

Tel.: 02/469.09.00

Fax: 02/469.05.70

www.goca.be

Voor wie?

De verplichting geldt voor alle bestuurders die professioneel vervoer verrichten binnen de Europese Unie met een voertuig van groep D. Bestuurders die met dit type voertuigen rijden voor niet-commercieel personenvervoer voor privé-doeleinden vallen erbuiten.

Bestuurders van bepaalde categorieën voertuigen zijn vrijgesteld van de vakbekwaamheidsverplichtingen. Zo zijn er de voertuigen gebruikt bij de strijdkrachten, de civiele bescherming, politie en brandweer. Ook voertuigen die niet sneller gaan dan 45 km per uur en voertuigen gebruikt bij reddingsoperaties of in noodtoestanden geven aanleiding tot de vrijstelling. Daarnaast zijn bestuurders in opleiding (bijvoorbeeld bij een vervoersmaatschappij of een instelling voor arbeidsbemiddeling), bestuurders onder toezicht van een instructeur en bestuurders die het praktisch examen afleggen vrijgesteld van de verplichting.

Bestuurders die op 10 september 2008 al in het bezit zijn van een rijbewijs geldig voor de groep D, zijn vrijgesteld van de vakbekwaamheid voor een periode van 7 jaar. Zij dienen **tegen 9 september 2015 te voldoen** aan de vakbekwaamheid, maar enkel door het volgen van **de nascholing**. Ze hoeven de basiskwalificatie dus niet meer te behalen en zijn bijgevolg vrijgesteld van de examens.

Op 10 september 2009, zullen dezelfde vereisten gelden voor bestuurders van voertuigen van groep C: vrachtwagenbestuurders in het goederenvervoer.

Meer informatie : <http://www.mobilit.fgov.be>, rubriek WEG>Rijbewijs.